1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
"SVOBODA", 81-83 GRAND ST.
JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 98. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 24-го ТРАВНЯ 1963 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 24, 1963 No. 98. VOL. LXX.

ФАРМЕРИ ПРОТИ КОНТРОЛІ ПРОДУКЦІЇ ПШЕНИЦІ

Вашингтон. — Президент Кеннеді 22-го травня порушив на пресовій конференції справу урядової контролі над рільничими продуктами, у першу чергу, контролі над продукцією пшениці у зв'язку з тим, що фармери великою більшістю в крайовому референдумі відкинули урядовий плян про допомогу фармерам. 21-го травня фармери, які продукують пшеницю, відкинули урядовий плян в справі пшениці, згідно з яким продуценти пшениці мали б діставати урядову допомогу у висоті $2 за бушель пшениці, якщо погодяться на те, щоб уряд контролював площу під посів пшениці, та тим способом зменшив запаси пшениці, які є в урядових магазинах і не допускав до дальшого їх збільшування. Тепер не буде жадної контролі над пшеницею, і фармери діставатимуть за один бушель пшениці тільки $1.25 допомоги. Ті фармери діставатимуть гроші в повищій сумі за пшеницю, які управлятимуть її на такій самій засівній площі, як цього року. Відкинення фармерами референдуму в справі пшениці може спричинити те, що Конгрес ще цього року ухвалить якийсь інший закон в цій справі. Уряд є проти цього, щоб в цьому році приймати новий закон в справі пшениці. Деякі фахівці передбачають, що відкинення контролі продукції пшениці і великі запаси пшениці, передбачені в 1964-му році, можуть спричинити те, що подешевшає хліб. Коли Конгрес не ухвалить нового закону, то фармери в 1964-му році знов будуть голосувати, чи бажають більшої допомоги із контролею продукції, чи меншої беж жадної контролі збоку уряду. Президент Кеннеді заявив журналістам, що уряд не може нічого зробити проти волі самих фармерів, які виявили своє бажання в референдумі. Але Президент не замкнув дверей перед можливістю, що ще й цього року могли б настати зміни в цій справі. Та демократичні провідники заявили, що цього року не треба законом вирішувати цієї проблеми, і фармери повинні на практиці побачити, що їхнє голосування цього року спричинило те, що значно обнизиться ціна на пшеницю. В трудному положенні знайшлися республіканські конгресові провідники. Республіканці є завжди проти федеральної контролі але тепер вони бачать, що рішення фармерського референдуму спричинить менші ціни на пшеницю, з чого не будуть вдоволені фармери, які донедавна були головною підтримкою Республіканської партії. Та і республіканці бачать, що важко буде цього року знайти більшість для ухвалення нового закону в справі пшениці, бо вже тепер немає того сильного фармерського бльоку в Конгресі, який був давніше. Фармерська організація так звана Американська Федерація Фармерських Вюр не є дуже вдоволена з вислíду референдуму в справі пшениці, бо вона бачить, що вислід референдуму не розв'язує проблеми, хоч і звільняє фармерів від контролі уряду, чого домагається ця федерація. В референдумі взяли участь 1 144 927 фармерів, на 500 000 більше, як в подібному голосуванні 1941-го року. Проти федеральної контролі було 597 776 голосів, а за 547 151 голос. Щоб прийнятий був урядовий проєкт контролі, то треба б більшости двох третіх з числа голосуючих.

ЗДА НЕ ВИРЕЧУТЬСЯ БАЗИ ҐВАНТАНАМО НА КУБІ — СТВЕРДЖУЄ КЕННЕДІ

Вашинґтон. — Президент Кеннеді рішуче заперечив заявам з республіканського боку, наче б теперішній Уряд задумував виректись морсько-летунської бази Ґватанамо на Кубі. Президент склав свою заяву на пресовій конференції в минулу середу 21 травня ц. р. Він ствердив, що про зречення тієї бази ніколи не було ніякої мови та що республіканські критики політики Уряду в справі Куби самі знають про це. Президент недвозначно натякував, що такі безпідставні закиди є частиною передвиборчої кампанії. — Справа Куби кількакратно виринала на тій пресовій конференції. Президент відмовився розглядати справу зв'язків урядових чинників з кубинською політичною еміґрацією та уділювання цій еміґрації допомоги задля поборювання режиму Кастра. Щодо теперішньої сили совєтських військ на Кубі, то Президент ствердив, що американські розвідчі дії не виявили збільшення тієї сили. А втім, Президент ствердив також, що дотепер відтягано совєтські війська з Куби в такій малій мірі, що це не задовольняє Америку.

АДМІРАЛ АНДЕРСОН БУДЕ НАЙМЕНОВАНИЙ НА АМБАСАДОРА В ПОРТУГАЛІЇ

Вашинґтон. — Президент Кеннеді повідомив, що шеф морських операцій адмірал Джордж В. Андерсон найменований буде на амбасадора в Портуґалії. Андерсон залишає свій пост 1-го серпня, бо тоді кінчається його дворічна каденція, а Президент не відновить його номінації на це становище. В Лісбоні Андресон має переговорювати з портуґальським урядом в справі баз на Азорах та повинен старатися поліпшити портуґальсько - американські взаємини, що були прохололи внаслідок становища ЗДА в справі портуґальських колоній.

В АМЕРИЦІ

● **Директор Корпусу Миру** Сарджент Шрайвер повідомив, що 6 африканських держав Етіопія, Ліберія, Нясаленд, Ніґерія, Сієрра Леоне і Камерун просили Корпус Миру, щоб їм прислати в допомогу правників. З Вашинґтону повідомляють, що до праці в Корпусі Миру зголосилося понад 500 правників. Нова програма цього Корпусу зачинається 1-го червня 1963 року.

● **В урядовому виданні** повідомляють про те, що кормлені галками з соняшникового насіння пструги діставали пістряка печінки. Пструги були кормлені у великих збірниках. Уряд Здоров'я виявив, що олія з соняшникового насіння не має жадного зв'язку з цією справою. Галки робили з решток насіння, коли вже витягнено з них олію.

● **Секретар здоров'я, виховання і добродійности** Антоні Селебрізі заявив на зборах Фундації ім. Ласкерів в Ню Йорку, що людство вступає в „добу біології", коли то наука має навчитися контролювати недуги і здоров'я людини, а також і життя та її смерть.

● **Президент Кеннеді** заявив, що він плянує восени цього року поїхати на Середній Захід і на Південний Захід, щоб оглянути природні ресурси країни та всякі резервати, що є в тих районах. Президент промовляв до представників різних приватних організацій, які цікавляться консерваційними справами.

● **В році,** що закінчився 30-го квітня ц.р. було у ЗДА 4 579 смертних випадків у всіх родах збройних сил. З того тільки 1 226 вояків померли внаслідок „природних причин", а решта внаслідок нещасливих випадків. Вимком є 31 вояк, які згинули від „ворожої акції" у В'єтнамі.

В Ню Йорку оваційно вітали Купера 4.5 мільйона осіб

Астронавт Л. Ґордон Купер під час оваційної паради влаштованої на його честь у Ню Йорку.

Ню Йорк. — 22-го травня половина 8-мільйонового міста вийшла на вулиці, щоб оваційно вітати національного героя астронавта Лероя Ґордона Купера, який разом із віце - президентом Линдоном Б. Джансоном їхав у відкритій лімузині по вулицях міста. Чистії міста по полудні назміталі машинами 2,900 тонн конфетті та паперових стрічок, які, тутешнім звичаєм, кидають із вікон будинків на вулицю, якою переїжджає той, що йому влаштовують параду. Астронавт Купер із родиною і з іншими астронавтами був у Ситі Голл та на прийнятті, влаштованому в його пошану в готелі Валдорф - Асторія. Посадник міста Роберт Ваґнер відзначив астронавта Золотою Медалею Заслуги. В прийнятті взяли участь 1,900 осіб. На прийнятті з'явився 88-річний колишній президент Герберт Гувер, який вшанував астронавта 36-річного Купера, що мав тільки один рік тоді, коли Гувер став президентом ЗДА. Промови виголошували на прийнятті посадник Ваґнер, віце президент Джансон і Джеймс Вебб—директор Крайової Аеронавтичної і Космічної Адміністрації. Сам Купер був зворушений і не міг виголосити довшої промови. Він сказав, що взагалі не виголошує довших промов. „Але сьогодні є є так зворушений, що скажу ще менше. Я тільки хочу вам сказати, що від всіх працівників програми Меркурій я дякую вам за цей гарний день". В четвер вранці Купер із родиною відлетить до Нюарку на летовище, де представники стейту Ню Джерзі мають їх вітати. З Нюарку астронавт має відлетіти в невідоме місце, де буде кілька днів відпочивати, поки від'їде до Гюзтону в Тексасі до дальшої праці.

Вийшов з друку другий зошит Українського Етимологічного Словника проф. Ярослава Рудницького

У Вінніпеґу в виданнях Української Вільної Академії Наук вийшов з друку другий випуск „Етимологічного словника української мови" в опрацюванні проф. Яр. Рудницького. Словник цей, як відомо, був започаткований у Празі в 1941 році, і перший його випуск появився в Вінніпеґу минулого року. Нова частина словника обхоплює букву „Б" на сторінках 97—192. Всіх частин буде коло 20 на приблизно 2,000 сторінках. Як перший словник того типу в українській мові і перший слов'янський етимологічний словник з англійськими поясненнями, він викликав зрозуміле зацікавлення в американських і канадійських наукових установах, бібліотеках та університетах. В друку знаходиться третя частина словника, яка появиться з початком 1964 року. Заповіджений у Києві етимологічний словник Кравчука досі ще не появився на книжковому ринку.

В Ню Йорку відбувається виставка малярських праць Євгенії Ерес

Ню Йорк. — Виставка малярських праць української малярки Євгенії Ерес, що її відкриття відбулося в неділю 19 травня ц. р. в Ню Йорку, притягає увагу глядачів, неознайомлених з творчістю цієї малярки, яка тільки недавно прибула до ЗДА. Євгенія Ерес починала студіювати мистецтво ще під час свого перебування в Ґрацу, Австрія, і потім була ученицею проф. Мурилло у Бразилії, де жила 12 років. До ЗДА прибула в 1961 році і з того часу виставки її малярських праць відбулися в Шикаґо і в Ню Йорку. Її виставка в Шикаґо зустрілася з доброю оцінкою американської критики. За свої малярські праці, створені в Бразилії, одержала вона нагороду „Оскара" в 1958 році. Теперішня виставка її праць відбувається в Літ. Мистецькому Клюбі в Ню Йорку і триватиме до 4 червня ц. р. Відкрита виставка в суботу від 8-ої до 10-ої вечора і в неділі від 12-ої до 8-ої веч.

Виставка українського мистецтва в Нюарку

Нюарк, Н. Дж. — В коледжі при Рутґерському університеті в бібліотеці ім. Джан Каттон Дана в місяці травні відбувається виставка українського мистецтва, на якій виставлені є вишивки, різьби, кераміка та славні українські писанки. Цю Виставку зорганізував Український Гурток при Рутґерському університеті, і нею він завершить свою працю в цьому шк. році. В травні відбулася з успіхом „Весняна вечірка", а ще раніше відбулися доповіді редактора Володимира Душника „Відносини між Ватиканом і Москвою після звільнення Митрополита Сліпого", Степана Хемича „Українські вклади в американське розуміння суті СССР" і інж. Ігоря Чуми про ролю українського студентства в Америці. Гурток вже працює над плянами праці в новому шкільному році.

У ТРЕТЬОМУ ДНІ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНСОЮЗУ ПРОДОВЖУВАНО ДЕБАТИ НАД ЗВІТАМИ

Союзівка, Керґонксон. — Третій день річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу, в середу 22 травня ц. р., виповнили в цілості дебати над звітами заступників головного предсідника інж. Степана Куропася і Анни Герман, головного секретаря д-ра Ярослава Падоха і головного касира Романа Слободяна. Звіт гол. предсідника Йосипа Лисогора був предметом дебат попереднього дня, у вівторок 21-го травня. В дебатах над звітами заступників головного предсідника, головного секретаря і головноо касира, подібно, як і попереднього дня в дебатах над звітом головного предсідника, взяли участь більшість головних контролерів і радних, заторкуючи та вияснюючи багато проблем, зв'язаних з організаційним станом і розвитком УНСоюзу впродовж минулого року, як і його можливостями в найближчому майбутньому. В четвер 24-го травня на порядку нарад були дебати над звітами контролерів і радних та редактора „Свободи", після чого прийдуть наради в нових справах та рішення і ухвали для добра організації. Наради продовжуються.

Нові бої розгорілись в Ляосі

Вієнціян. — У вівторок 21 травня розгорілись в Ляосі нові бої між комуністичними і „невтральними" військами уряду Суванни Фуми. Як завжди до цього часу — ініціяторами воєнної акції були комуністи з т. зв. Патет Ляо, які дістали знову від Північного В'єтнаму підкріплення: 50 вантажних авт привезли 2 курені реґулярного війська і зараз після того комуністи почали острілювати з важких гармат і мінометів позиції невтрального державного війська в т. зв. долині Жар. Коментатори вважають, що комуністи хочуть здобути ще більше терену перед початком сезону дощів, коли воєнні операції в тій країні стають неможливими. Комуністична армія куди сильніша за невтральне військо, що ним командує ген. Конґ Ле. Водночас продовжується політична криза в Ляосі. Два члени Міжнародньої Невтральної Комісії, індієць і канадієць, зладили звіт з ситуації в Ляосі, в якому оскаржують комуністів за острілянння двох гелікоптерів тієї комісії та за агресивні воєнні дії. Польський член тієї комісії відмовився підписати той звіт. СССР відкликає своїх 79 летунських інструкторів з Ляосу, щоб нібито не викликати враження, що та місія, перебуваючи в столиці Ляосу, осідку невтрального уряду Суванни Фуми, не зберігає „невтральности" в теперішньому конфлікті.

В Еспанії стараються за зміну соціяльної політики режиму ген. Франка

Мадрид. — Хозе Соліс Руїз, міністер в уряді голови держави генерала Франсіска Франка, уповноважений для справ урядового робітничого синдикату, виголосив в останньому часі низку промов в різних робітничих осередках Еспанії з критикою кастової системи, яка все ще зберігається в Еспанії і доводить до того, що до високих шкіл можуть — у практиці — ходити тільки діти багатих родин, та вимагав соціяльних реформ. Тому, що той діяч належить до керівної урядової верхівки, коментатори вважають, що це не тільки його персональні погляди, а вираз цілої одної течії в єдиній в Еспанії урядовій партії „Фаланґа".

Африканська конференція „на вершинах" розпочалась в Аддіс Абебі

Етіопський монарх Гайле Селассіє (праворуч, із бородою) проводить одного з своїх гостей, ґанського президента Кваме Нкрумаха, на з'їзді 29-х монархів і президентів африканських країн, що відбувається в столиці Етіопії Аддіс Абебі. Гайле Селассіє рекомендував поміркованість і обережність у змаганнях до з'єдинення всіх африканських країн. Президент Кеннеді надіслав широкий привіт конференції „на вершинах" в Аддіс Абебі. Хрущов обіцяв „підтримати" африканську єдність, при передумові, що африканські лідери будуть вистерігатися впливів збоку „західних імперіялістів".

Адіс Абеба. — В цій столиці Етіопії розпочалась в середу 22 травна конференція монархів і президентів 29-х африканських країн. Більшість їх з'їхались туди вже попереднього дня. Їхнім господарем є монарх Етіопії (Абісінії) Гайле Селассіє, який відкрив перше засідання конференції великою промовою. Конференція королів і президентів африканських країн почалась безпосередньо після закінчення конференції їх міністрів закордонних справ. Ці останні покликали були до життя комісію для виготовлення рекомендацій головам держав. Та комісія, що нараджувалась під головуванням сенеґальського міністра Дуду Тіяма рішила поручити змагати обережно і ступнево до організаційного об'єднання африканських держав та покищо не нараджуватись над федерацією, конфедерацією чи унією. Зате вона поручила наталврувати расову дискримінацію, вимагати ліквідацію закордонних військових баз в Африці, активно сприяти ліквідації решток колоніялізму в Африці і т. п.

В ОТТАВІ РІШЕНО СТВОРИТИ АТОМОВУ ПОТУГУ НАТО

Оттава. — На конференції міністрів закордонних і військових справ 15-ох членських держав Північно - атлантійського Союзу (НАТО) рішено в минулу середу 22 травня ц. р. створити в рямцях збройних сил НАТО атомову потугу, на яку складуться 10 членських держав. Ця потуга буде складатися з трьох американських атомово-підводних човнів з ракетами „Поляріс", 180 важких і 72 легких бомбардувальників, що їх доставить Британія, здібних перевозити атомові бомби, двох ескадриль французьких бомбовиків, які перебувають тепер в Західній Німеччині, і летунських ескадриль від сімох інших членських країн НАТО, а саме: Західньої Німеччини, Канади, Греції, Бельгії Голляндії, Італії і Туреччини. Залоги всіх тих літаків вже переходять, або переходитимуть вишкіл в орудуванні атомовими бомбами, що їх — у випадку війни — негайно передасть тим ескадрилям Америки. Плян атомової потуги НАТО зреферував на початку ділового засідання в минулу середу 22 ц. м. генеральний секретар НАТО, д-р Кірк У. Стіккер. Підтримали його державний секретар оборони Роберт Мек Намара, як також британський міністер закордонних справ лорд Гюм. Канадійський прем'єр Лестер Пірсон, не називаючи Франції за іменем, з прозорими натяками на неї критикував концепцію суверенних крайових потуг. Французький міністер закордонних справ Моріс Кув де Мурвіль промовляв тільки 5 хвилин, при чому він заявив, що Франція не противиться плянові, що його пред'явив д-р Кірк Стіккер та що вона сподівається, що буде призначений окремий генерал, як заступник головного коменданта збройних сил НАТО, для координування вишколу та всіх інших справ, з'язаних з атомовими силами в НАТО. Кув де Мурвіль закінчив свою коротку й поміркованy заяву висловленням переконання, що атомові з'єднання в НАТО не змінять ні в чому цілі й характеру Північно - атлантійського Союзу. Після того проголошено плян Стіккера за прийнятий. 5 членських країн НАТО вже раніше заявили, що не є зацікавлені щодо своєї участи в атомовому озброєнні НАТО: Норвегія, Люксембург, Ісляндія, Данія і Портуґалія. Попереднього дня, у мин. вівторок 21 ц. м., міністер закордонних справ Британії лорд Гюм виступив на конференції в Оттаві з гострою критикою будь-якої такої концепції самостійної атомової сили НАТО, яка існувала б незалежно від збройних сил З'єдинених Держав. Він вимагав, щоб — навпаки — таку атомову потугу НАТО творити тільки тоді, коли вона охоплюватиме й зінтеґровану військову потугу З'єдинених Держав. Він ставив це, як принцип, що його слід прийняти за передумову творення атомової потуги НАТО в будь-якій формі: чи-то „мультілятеральній", чи багато-національній, чи з національно - мішаними залогами — все одно, казав лорд Гюм, американська збройна потуга повинна бути інтеґрована в збройну машину НАТО. На Оттавській конференції тільки побіжно заторкнено останній проєкт Совєтів, щоб „відатомізувати" обшир Середземного моря. Згідно з тим проєктом, НАТО повинно би забрати геть атомово-підводні човни, оперуючі на водах Середземного моря. Західні чинники вважають, що це звичайний совєтський пропаґандивний маневр, обрахований на баламучення міжнародної опінії та ускладнення нарад НАТО в Оттаві.

Нові повідомлення про хворобу Папи Івана XXIII

Рим. — Тут поширилися знову вістки про хворобу Папи Івана XXIII, підсилені тим, що в останній хвилині відкликано авдієнцію Папи, що відбувається кожного тижня в середу в соборі св. Петра. Не маючи змоги перевести авдієнцію з вірними католицької Церкви в Соборі, Папа з'явився тільки на короткий час у вікні свого мешкання і звідти поблагословив 15-тисячну масу прочан, зібраних на площі св. Петра. Під час благословення Папа виглядав утомлено, був блідий і голос його звучав слабше, як звичайно. В римських пресових колах говорять, що стан здоров'я 81-літнього Папи дуже погіршився і що Папі переведено трансфузію крови. У ватиканських колах заперечують усі ці вістки і ослаблення Папи пояснюють його перевтомою внаслідок численних конференцій та урочистостей, що їх Папа мусів останніми тижнями відбути.

В Італії комуністи жадають участи в уряді та грозять авантурами

Рим. — Комуністичний сенатор Умберто Террасіні, який колись був головою італійського парляменту, заявив президентові Італії Антоніо Сені, що зріст комуністичних голосів і мандатів в останніх парляментарних виборах дав лоральне право Комуністичній партії взяти безпосередню участь у новому уряді. Те саме потвердив лідер італійських комуністів Пальміри Толіятті, який добавив ще погрозу, що у випадку виключення комуністів від участи в правлінні, чи у випадку створення такого уряду, що його комуністи не могли б безпосередньо підтримати в парляменті, комуністи поведуть проти нього активну боротьбу — себто спричинять різні авантури. В Італії існує тепер уядова криза, бо уряд Амінторе Фанфані подався до димісії, йдучи за традицією, що після кожних парляментарних виборів Президент має право перевірити склад уряду. През. Антоніо Сені переводить розмови з речниками всіх партій.

У СВІТІ

● **Західньо-німецька поліція** перевела в минулому тижні ревізії в помешканнях 48-х газетних кореспондентів з різних комуністичних країн. 26-х „журналістів" арештовано, але 23-х швидко потім звільнено, затримавши трьох з комуністичної Східньої Німеччини, проти яких знайдено найбільше доказів, що вони займаються більше шпигунством, як журналістикою.

● **Вулькан Ґунунґ Анунґ** на індонезійському острові Балі, який два місяці тому погребав під своєю горіючою лявою та викидуваним камінням понад 1.500 осіб, почав знову діяти в минулу п'ятницю. Він викидав каміння, землю і попіл на три до чотири милі вгору й вони падали на довкільних 5 містечок у промірі 200 миль. Проте людських жертв цим разом не було.

● **Католицька організація в Індії** заснувала за дозволом від кардинала Люіса Матіяса в Мадрасі бюро посередництва подружжя. В Індії по нинішній день надзвичайно рідко самі молоді рішають про своє повінчання, а майже завжди батьки шукають своїм дітям відповідного партнера чи партнерки — здебільша з найкращими вислідами. Це діється в родинах всіх віровизнань.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00: six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Новий кубинський центр

Газети принесли вістку, що в Маямі на Флориді постав новий кубинський центр. 150 найвидатніших діячів з-посеред кубинської політичної еміграції, приналежних до численних груп, на які вона поділена, підписали „чартер кубинської єдности", в якому проголошується безперебійну боротьбу за визволення Куби з-під комуністичної тиранії. Новий центр, прийнявши назву „Кубинський Комітет Визволення", виповнив ту прогалину, яка витворилась внаслідок кризи в Кубинській Революційній Раді, що її очолював д-р Міро Кардона. Та організація розпалась була після публічного виступу названого кубинського діяча, який оскаржив президента Кеннеді і його брата, генерального прокуратора Роберта Кеннеді, у зламанні приречень, даних у довірочних розмовах щодо визволення Куби з-під влади Фіделя Кастра. Кубинська Революційна Рада створилас ьнавесні 1961-го року під натиском американських чинників, які слушно хотіли мати діло з єдиною кубинською екзильною репрезентацією, а не з мозаїкою партій і взаємноворогуючих груп.

Однак, добрі взаємини між тією організацією і американськими чинниками не тривали довго. Вони були найкращими восени минулого року, коли Америка рішуче виступила проти совєтських ракет на Кубі і коли цілком реальною стала американська збройна інтервенція проти режиму Кастра. На жаль, зараз же після того почався зворот американської політики у відношенні до Куби по лінії „терпеливости", обережности, пасивности і уникання всього, що може дразнити Москву. Коли ж американські власті виступили активно проти кубинських екзильних революціонерів і повели репресії проти організаторів морських рейдів на Карібському морі, — огірчення кубинської еміграції звернулось проти д-ра Хозе Міро Кардони і очолюваної ним Революційної Ради, яка ніби завела надії кубинців. Його виступ проти американського Уряду був обороною проти закидів збоку земляків. Але він коштував Кубинській Революційній Раді припинення американських грошових субвенцій, які сягали від $100 000 до 200 000 місячно. З 15-ох організацій, що становили Кубинську Революційну Раду, вісім виступили з неї, а сам д-р Кардона виїхав із ЗДА.

Справа Куби притихла, але всі відповідальні чинники в Америці напевно здають собі справу, що це — тільки тимчасова „передишка", особливо після того, як Хрущов тріюмфально привітав у Москві Фіделя Кастра, як „амбасадора першої соціялістичної революції на американському континенті". Ця подорож Кастра до Москви приспорила Кубі офіційну печатку совєтського сателіта і була черговим поличником для Америки. Хрущов — коментував „ЮС Ньюз енд Ворлд Ріпорт" з 13-го травня цього року — напевно не запрошував би Кастра до Москви, якби не вірив, що ситуація в Карібському обширі „стабілізована".

Але з такою „стабілізацією" не всилі погодитися ні ЗДА, ні тим паче кубинський нарід, що його авторитетним речником і виразником є політична еміграція. Тому добре, що створився новий кубинський закордонний політичний осередок і що це сталося, — як твердять газети, — при активній підтримці американських чинників. Бо без тісної співпраці американського Уряду з кубинською політичною еміграцією неможливо осягнути ту ціль американської політики в Карібському обширі, якою є зміна режиму на Кубі. Якщо Кубинський Комітет Визволення проводитиме визвольну акцію ділами, а не тільки на папері, то його постання — поважна і добра подія.

Ще два укази

Київська „Радянська Україна" з 18-го травня цього року опублікувала два нові укази Президії Верховного Совєту Української ССР, датовані днем 16-го травня цього року і підписані її головою Д. Коротченком та секретарем А. Зленком.

Перший із цих указів стосується „посилення відповідальности за згодовування худобі й птиці хліба та хлібопродуктів, скуплених у державних і кооперативних магазинах", другий указ встановлює „норми утримання худоби в особистій власності громадян, які не є членами колгоспів". Якщо перекласти ці писані потворним канцелярським язичієм укази на зрозумілу мову, перший із них забороняє купувати в державних крамницях хліб та інші харчові продукти, такі, як борошно, крупи тощо, і годувати ними худобу й птицю, що позалишалася подекуди ще в особистій власності громадян, а другий встановлює нові обмеження щодо утримування громадянами своєї власної худоби.

Викликані ці обидва укази нібито „справедливим обуренням трудящих" з приводу того, що „спекулятивні елементи — власники худоби, які не займаються суспільно-корисною працею, використовують дешевий державний хліб, борошно, крупи та інші хлібопродукти" для годування худоби та домашньої птиці і одержують від цього „нетрудові доходи з метою особистого збагачення". Як виходить з указу, факти такого „злочинного діяння" досить масові, і займаються цим не тільки власники присадибних ділянок по селах, але й робітники та службовці — мешканці міст і міських поселень, як також робітники і службовці радгоспів, значить державних господарств.

Щоб припинити ці „незаконні дії", Верховний Совєт Української ССР проголосив не тільки заборону скуповувати різні хлібопродукти і годувати ними худобу і птицю, але водночас із цим встановив за це грошові кари і навіть кримінальну відповідальність. У зв'язку з цим кримінальний кодекс УССР доповнено окремою статтею 154-І, яка передбачає заслання порушників цього указу до таборів „виправних робіт" або позбавлення волі на реченець від одного до трьох років з конфіскатою худоби. Передбачені у згаданому указі також грошові кари для працівників державних і кооперативних крамниць за „незаконний продаж" хлібних продуктів в руки „спекулятивних елементів".

Другий указ викликаний нібито тим, що „деякі громадяни утримують худобу в кількості, яка значно перевищує їх особисті потреби, надмірно розширюють своє господарство і, перетворюючи його в джерело нетрудових доходів, не займаються суспільно-корисною працею". Щоб припинити такі „злочинні дії" в цій ділянці і „навести належний порядок у справі утримання худоби в особистій власності громадян", Верховний Совєт УССР встановив своїм указом, що в тих місцевостях, де — за діючим законодавством — не заборонено держати худобу, одна родина може мати тільки одну корову й одно теля до 8 місяців, або одну козу з козятком до одного року й одну свиню для відгодівлі, або троє овець, знову ж з приплодом до одного року.

Тенденція й мета обох указів ясні і коментарів не потребують. Вони спрямовані на дальшу ліквідацію решток приватної власности. Але наслідком цих указів населення буде позбавлене додаткових можливостей прохарчування, таких конечних в совєтській дійсності, де недостача найважливіших харчових продуктів є щоденним явищем.

М. Чировський

СОНЯЧНО НА ГОСПОДАРСЬКИХ ОБРІЯХ

Щораз ясніше стає на господарських обріях. Але не всюди. На американських ринках, здається, вже цілком закріпилася друга, поворотна хвиля економічного розгону в рямах господарського циклу, що почався рецесією 1960-61 років. На европейських ринках турботи, що про них ми писали в попередніх статтях, щодалі більше поглиблюються. З цих европейських господарських труднощів, так би мовити, виключаються нові надії на покращання міжнародно - ринкового положення американського народного господарства.

У 1960-му році, коли економіка ЗДА котилася вниз, спотикаючись на щораз нові труднощі — погіршення платничого й торговельного балянсу, нагальний відплив золота, хитання доляра, страйки і таке інше, — тоді країни Европейської Економічної Спільноти втішалися знаменитим просперитом. А сьогодні — навпаки.

Показники наростаючої сили американської економіки численні й переконливі: загальний індекс господарської дії осягнув нового рівня, зросла продукція сталі, авт, нафти, паперових плит, збільшився волюмен транспортового вантажу і піднісся рівень біржових операцій. При чому ціни за останні три тижні підвищились майже непомітно.

Споживач широко розкидає грішми, купуючи авта, меблі, електричне приладдя домашнього вжитку тощо. А коли йому бракує готівки, широко використовує кредит. У вислідї цього замовлення фабрикантів на сировину, півфабрикати і інші матеріяли щораз збільшуються. Продажевий волюмен роздрібної торгівлі зріс від 6 до 8% у порівнянні з весною минулого року. Волюмен затруднення робітної сили досягнув чайвищого рівня рівночасно із її ростом.

Підприємці вкладають капітали більше для модернізації і піднесення видайности своїх закладів, як для їх поширення. І це також є здоровим явищем.

Президіяльна Економічна Рада подає такі дані: американський виробничий потенціял зростає більше як на 5% на річній базі, випереджуючи зріст минулого року; робітна сила піднеслася на 1.5%, а видайність робітника — на 2%, даючи цим доказ цілковито збалансованого господарського розвитку.

Таким чином ми є свідками дуже цікавої зміни в американському народному господарстві. Від закінчення другої світової війни економіка ЗДА майже з-правила кожного третього року зазнавала коньюнктурних коливань, що позначалось реперсесіями, ростом, розгоном, і поворотною ринковою знижкою.

У цій хвилині не видно жадних познак того, що цьогорічна осінь принесе з собою поворотну ринкову знижку. Біжучий господарський цикл несподівано продовжився новою стадією ринкового розгону по тимчасовій затримці-імпасі в 1962-му році.

Важко сказати, що саме змінило стандартний стиль згаданих вище коньюнктурних коливань. На це є декілька показників.

Кубинська криза підсилила економічний процес державними видатками. До того ж уряд президента Кеннеді, щоб відсунути рецесію, заповзявся обнизити податки, і розмови на цю тему психічно скріпили продуцента та споживача, збільшили їхній оптимізм і готовість видавати гроші на інвестиції й товари, що в певній мірі пожвавило ринковий процес. Треба, одначе, підкреслити, що в наявності економічного росту вже говориться й про те, що податків зменшувати не слід, бо потреби в цьому немає, навпаки — зменшення їх під час ринкового розгону може прискорити цей розгін до нездорових меж і підсилити небезпеку інфляції.

Далі — величезний оборонний бюджет ЗДА, успішна реалізація програми космічних досліджень, рішуча постава президента Кеннеді у його монетарній і фіскальній політиці — все це, разом беручи, сприяє новому ринковому ростові, всупереч дотеперішньому традиційному цикловї коливань.

Але ринковий розгін нормально збільшує небезпеку інфляції. І от провідні американські економісти занепокоїлися, тим більше, що інфляція вже виразно позначається в деяких західньо - европейських країнах. Називають п'ять головних факторів, що, так би мовити, узасаднюють небезпеку.

Перше: поліпшення на ринку взагалі. Його збільшений попит на товари і послуги підбиватимуть ціни. Друге: із ростом попиту виявлятимуться недостачі у подажі; продуцент не матиме досить часу, щоб відразу виповнити прогалину між попитом і подажею своїми доставами. Третє: добра ринкова ситуація заохотить робітничі спілки домагатися вищих платень, тим більше, що ціни ростимуть. В такий спосіб посилиться славетна ціново - платнича спіраля росту виробничих витрат, яка вже не раз бувала великою небезпекою для купівельної сили і стабільности доляра. Четверте: величезний і постійно наростаючий федеральний дефіцит матиме сильний інфляційний характер. А коли б ще до цього обнижено податки, небезпека була б удвоє або й утроє більшою! П'яте: споживач виявляє сильний нахил витрачати гроші, тим більше, що у нього є їх доволі, і, крім того, він легко може діставати гроші на кредит.

Одначе, не зважаючи на все це, великої інфляційної небезпеки в ЗДА у 1963-му році не передбачається, вона може появитися щойно у 1964-му році таки направду.

Загально провідні економісти і промисловці оцінюють положення позитивно. Зиски ростимуть із поширенням економічної дії, досягаючи рекордового рівня. Держава в наявності доброї коньюнктури встряватиме менше у господарські процеси. Тільки зріст коштів виробництва матиме від'ємний вплив.

В. Ласовський

ПИТАННЯ МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

(До градуації середньошкільників)

Біг років, що поступово віддалює нас від трагічних хвилин ісходу з рідних земель, все більше й більше вигострює проблему збереження для нації нашої молоді. Сьогодні вже тільки сліпий не бачить, як виростає ця проблема на найосновнішу проблему нашого перебування під чужими сонцями.

Життьові календарі старших поколінь швидко тратять свої датовані листки, і до приреченого кінця стає їх затривожливо щораз менше. І мимохіть наші очі звертаються до наших дітей, і їхня роля, як наших пересмців, стає незаперечливим реалітетом.

В цьому аспекті тільки бездушному грошоробові байдуже до денаціоналізації наших дітей, до заміни рідної мови в родинному й однорідному оточенні чужою мовою, до проникання в домашнє вогнище вуличного стилю поведінки, одягу і вульгарної манірности вислову, цинічного мислення і відношення до вселюдських духових цінностей та національних ідеалів одноплемінників. Адже таким чином на наших же очах доконується процес, аналогічний до того душовбивства, що його доконують москвини на нашому народі. Навіть американський розумний патріотизм осудить душогубство, що його допускається на своїй дитині батько - асимілятор, збільшуючи бездушним нащадком масу потенціяльних зрадників, дезертирів і запроданців, вихолощених з ідеалів і святощів, нащадків — Хама!

Переставлення національно - громадської активности старшого покоління еміграції на далекобіжні рейки повинно автоматично виключити ідеологічний та організаційний реманент, завезений з таборових та підокупаційних обставин, що давно вже перестали існувати. Анахронічний ременентний баляст, що суцільно або частково обтяжує майже кожну нашу організацію та заїдає багато громадсько - творчої снаги, повинні заступити нові організаційні твори або прибудівки, що в них з найбільшою наполегливістю формувалися б молоді українські патріоти, основно обізнані з ґльобальною політичною ситуацією українства, практично ознайомлені з технікою громадської роботи, в користь тієї ж ґльобальної, а не загумінкової чи здеактуалізованої політики.

В таких обставинах творилися б реальні передумови для поставання нових культурно-громадсько - творчих кадрів, що їх брак чимраз дошкульніше вже сьогодні відчуваємо.

Ясно, що український патріотизм молодої ґенерації повинен і певно стане спонукою до активного включання в політичне життя країни поселення, в свідомості, що чесне служіння добрій справі країни поселення — це служіння батьківщині батьків, а здобуті нею в цій країні політичні позиції — це поширення поля обстрілу супроти поневолювача України.

До речі, і національно - виховні справи і організацію еміграційного суспільства слід розглядати не як справи замкненого гетта, не як справи якоїсь експозитури далекої країни з її егоїстичними інтересами, а як живий, інтеґральний чинник внутрішньої й зовнішньої політики поселення, як дуже поважний і потрібний фактор.

Я свідомий того, що повторюю думки, не раз уже порушувані на сторінках нашої преси, в різних доповідях та дискусіях. Але, як сказав хтось, многократне повторювання бажань збільшує можливість здійснення . . .

Правду кажучи, здійснювання цих висловлюваних бажань має досить незадовільні осяги.

І так, наприклад, не в усіх товариствах і організаціях молоді люди включаються в керівні органи за певним пляном і у відповідній пропорції до „ветеранів", що конвульсійно держаться своїх становищ. Де ж на майбутнє має набиратися ця молодь досвіду в керуванні збірнотою? Провідники не з'являються без практичної підготови, не вистрибують з маси. Мусять вони до провідництва крокувати по всіх щаблях керівничої ієрархії.

Не розгортається ще наполегливої акції для створювання пригожих умов і стимулів для культуро - творчих виявів молоді: аматорських театральних гуртків, допомоги в літературній творчості, журналістичних спробах, організації камерних співочих чи інструментальних з'єдн і т. п.

Здається, що важливости виховування журналістичних талантів не треба доказувати. Молоді з добрими журналістичними завдатками є немало. В пляні навіть непрофесійного „габбі" молодий журналіст за декілька років мусітиме обсаджувати місця наших професійних журналістів, які теж не конче довговічні. Хто ж заперечить провідну ролю преси в житті збірнот?

Є у нас чимало молоді обдарованої літературними талантами. І вона теж чекає на своїх провідників та вчителів у початкових спробах. Мені ж не відомо, не враховуючи спорадичних і невдалих спроб, про організацію літературних гуртків, що в них наші знані письменники були б дорадниками і розтлумачували молодим адептам письменницького куншту формальні та ідейні проблеми, що їх самотужки вони подолати аж ніяк не можуть.

Відомо мені натомість, що одна аматорська театральна група високошкільників в Ню Йорку тиняється безбатченком по ласкаво позичуваних кутках в готуванні своєї першої вистави, без цента грошової допомоги для реалізації підготовчої праці, без належної уваги збоку покликаних установ.

Всі ці імпровізовані рефлексії властиво мали б бути вступом до інформації про імпрезу, що її я зарухавав би до дуже вдалих новотворів, про які мова вгорі .

Идеться про щасливу ініціятиву п-і Ірини Падох, в Ню Йорку, в організуванні Окружною Радою Союзу Українок щорічних відзначень бенкетами середньошкільних ґрадуацій. Бенкети ці, за трирічною традицією, в своїй офіційній частині розпочинаються короткими промовами представника батьків, привітами від установ, а також зверненнями представника високошкільників до майбутніх колеґ по студіях, по приналежності до студентських організацій та по громадській праці в студентських рядах. Тут же цей представник і бере на облік нових високошкільників.

Такі влаштування мають на меті освідомити середньошкільних випускників у тому, що громадянство поділяє їхню радість з нагоди закінчення ними важливого етапу в їхній освіті та осягнення передостаннього щабля у переході в ряди української професійної інтеліґенції.

Психологічне значення такого моменту для молодої людини безумовно велике. В цьому моменті зав'язується першил вузол у свідомості молодика, — вузол, що прикріплює його до числа дорослих членів громади, освідомлює в тому, що, нарівні з ними, він стає носієм певних зобов'язань та відповідальностей.

І ось ці рядки зводяться до того, щоб на допомогу організаторам цих щорічних влаштувань станули всі громадські чинники, безумовно всі батьки випускників, а врешті ширші кола громадянства в тому переконанні, що йде тут не про механічне відзначення якогось етапу в освіті дітей якоїсь кількости батьків, а йде про справу загального, дуже важливого значення.

Вартість ініціятиви пані Ірини Падох знайшла підтвердження в тому, що, крім Ню Йорку, бенкети для середньошкільних випускників влаштовують у декількох наших скупченнях. Треба сподіватися, що в короткому часі не буде найменшого скупчення на еміграції, яке не влаштувало б цих важливих відзначень в зростанні освічених кадрів нашої еміграції.

ОН проти позбавлювання голосу тих, які не платять членських внесків

Об'єднані Нації. — На теперішній надзвичайній сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй виявляється вже сильна тенденція більшости азійсько-африканських, але й південно-американських країн, які є проти того, щоб у практиці стосувати 19 статтю чартера ОН, яка каже позбавляти права голосу ті членські країни, які залягають з своїми членськими внесками більше, як два роки. Такою країною є тепер Гаїті. Воно мало вплатити в минулу п'ятницю 23.000 дол., щоб його задовження зменшилось нижче двох років, але цієї вплати не зробило. Генеральний секретар У Тант написав листа президентові Генеральної Асамблеї Мухаммадові Зафрулла Ханові, звертаючи йому увагу на важку фінансову ситуацію ОН з уваги на залеглості від членських держав, та на потребу стосувати супроти таких несовісних боржників санкції, передбачені чартером. Але мехіканський представник д-р Франсіско Кувеас Кансіно виступив в минулий понеділок з палкою обороною „бідних" довжників, вимагаючи, щоб „багаті" членські держави самі покривали кошти надзвичайних мирових місій Об'єднаних Націй та щоб 19 стаття чартеру ОН не стала „засобом для розвалення Об'єднаних Націй". Від давна існує переконання, що більшість держав тому залягають до каси ОН, бо вони переконані, що ЗДА все одно не допустять до банкрутства тієї установи і будуть її фінансувати.

О. М. Левицький

З ЛОВЕЦЬКИХ СПОГАДІВ

(3)

Спершу, до смерти тестя (1924 р.) використовував я кожну нагоду, щоб побути в школі Михайла. Над тобою копула лісу, яка в згоді з порою року міняє свої барвисті фрески — розлиті по горбах та ярах, темному борі і соняшних зрубах мелодії життя, що їх зібрати в одну, чарівну гармонію зуміє тільки той, хто любить Бога та всі твори Його руки. Оті любовні залицяння, зойки голоду, пискіт передсмертного жаху чи ота розливна пісня дріботи у вершках дерев.... Огорне тебе ліс своїм імлистим чаром, то де й подінуться всі життейські турботи у цьому храмі природи. Ти близько Бога...

В тому часі ходив зі мною на ловецькі мандрівки, крім Михайла, ще його шваґер, старший за мене на десять років, судовий урядовець на пенсії, Іван Зам. Хоч шляхетського імени, та селянський син, старий „кавалір" і ворог жіноцтва, зате великий аматор природи. Жив разом із Михайлом у селі, багато читав, а у вільних хвилинах, яких у нього було чимало, приручував усяку твар, починаючи, як казав, від рідної сестри до птаства і вужів. Кожного разу, як я його відвідував, зустрічала мене якась несподіванка: то на його свисток влітав крізь вікно крук, сідав на плече, вдивлявся в мене своїми сірими, розумними очима, тягнув за ніс чи вухо, злітав на підлогу і розв'язував дзьобом шнурівки на черевиках, — то з-під ліжка виповзав вуж і обвивався довкруг ноги, — то ні з цього, ні з того сідала на голову сойка і верещала: „Федю, тікай!". Словом, кожні мої відвідини у нього приносили якусь атракційну емоцію, бо ніколи не можна було передбачити, що могло прийти „на думку" даній тварині. Мавши поважну життьову і ловецьку практику, Іван розповідав мені звичайно по дорозі в ліс чи назад свої цікаві пригоди, які частенько заносили „ловецькою латиною"..

„Запросив мене раз, — оповідав він, — каменецький лісничий до себе на дики. Лісничівка серед глибокого лісу, в дебрах, кажуть, безліч диків. Сидимо ми під вечір на веранді при чарці й смачній дичачій шинці, аж тут якийсь чолов'яга доносить, що на „лінії" походжає дик, та такий себе певний, що з дороги не вступається. Нас ніби щось вкололо. Проковтнули ще нашвидку по чарці, схопили рушниці, уклали плян акції і розійшлися. Тихо підходжу вказаною лінією і ... очам не вірю. В ярузі, може за яких шістдесят кроків, просувається темна, поважного об'єму штука. Прицілився я — стрілив. Дик стрибнув у гущу, та вже й лісничий біля мене. Підходимо, щоб у потребі добити. І от я бачу: сидить дик під пеньком і лапою втирає свою фізіономію, гейби плаче, при чому жалісно порохкує. Я хотів вже прикластися, та лісничий в крик: „Не стріляйте! Це ж моя свиня! Напевно вирвалась із хліва!" Я збаранів. Дійсно, були в нього сірочорні безроги, і тій, що вдавала дика, обійшлося на кількох шротах в рило. І так ми вернулися додому, поганяючи перед собою свинку на радість хазяйки та сміх челяді...

Мене вчили, що добрий тон велить вислухувати навіть неймовірні ловецькі оповідання, як щось дійсне, і не виявляти ніяких сумнівів у їх правдивості. Та в даному випадку я тільки запитав, чому він до дика стріляв шротом. Це не витрутило Івана з рівноваги і, підморгуючи, він відповів: „Чимало зла твориться на світі від доброї водки!"

З черги і я, не бажаючи оставитись позаду, оповів йому історію, на яку клявся один із моїх знайомих, підстаршина з часів, коли був я повітовим комендантом. Ішов він раз узимі підгородецьким лісом до своєї любки на третє село, в суботу після обіду. Ранком впав був глибокий сніг і дуже важко було йому через нього пробиватись, хоч з його попередніх, частих ходів всі стежки були йому добре знані. Так і захопив його серед бору пізній сумерк. Втім, бачить: летить на нього стрілою великий дик-одинець. Клацає іклами, аж гомін іде лісом. Підстрибнув мій знайомий на близьку ялицю і підтягнув вгору ноги. Враз чує, як щось здолу рвонуло його за один-другий чобіт, і відразу повіяло йому в ноги морозом. Підвівся на вище галузяя, відвертається і ...бачить (тепер моя ловецька латина): одинець у його чоботах на передніх лапах, мов би й нічого не сталося, пішов поважно туди, звідки прийшов.

Мій слухач ні словечком мене не перебив, тільки час від часу споглядав на мене прижмуреним оком, коли ж я скінчив, ніби до себе промовив: „Що вояк ішов до любки — розумію; розумію, що дик з лютости міг стягнути з нього чоботи, ба навіть відкусити ногу, але чому він при такому зимні забув здерти ще й онучі та завинути собі ними лапи, це дуже дивне, тим більше, що міг він хіба подумати, що той чоловік на ялиці з ногами тільки в онучах сяк чи так мусить замерзнути! А той чолов'яга на ялиці повинен був бути вдячний дикові за те, що ще й не застрілив його із кріса. Бо ж хіба кріса він не залишив у касарні, йдучи в таку далеку й небезпечну дорогу".

Завваги були слушні і я, сміючись, їх проковтнув, бо моя „латина" була надто відважна.

На цей час припадає й моя перша, наскрізь оригінальна зустріч з борсуком, з яким я до тієї пори не мав ще змоги ближче познайомитись. Як нині пам'ятаю ту стежку, на якій ми зустрілися, і ті промені вечерового сонця, які золотом обливали буковий ліс, і руде, осіннє листя, яке шелестіло під ногами. Борсук, смугастий і випашений, мов добре порося, чи звик він до зустрічей з людьми, які часто заходили в той ліс за грибами, чи забув про потребу примітивної обережности, чи, врешті, „з вітром" — вийшов супроти мене за яких сорок кроків. Я стрілив і побачив, як він кинувся в поблизьку яругу. Доволі певний свого стрілу, я підбіг до яруги і побачив, як він пробирався в гору, до чужого ревіру. Я стрілив ще раз. Борсук сповільнив ходу. Я собі подумав: перебіжу яругу і дожену його. Та сталося інакше. Я поховзнувся, впав і покотився вділ. Рушниця вилетіла з руки, вдарилась об камінь і розпалася на два куснї, які держалися тільки на ремені. Я сам потовкся, подер штани від горішнього до долішнього краю і вразив ногу до крови.

На хвилину забув про борсука. Врешті, позбиравшись, — про стріл вже не могло бути й мови, — зацікавився його долею. І як же я приємно розчарувався, коли знайшов забиту тварину за яких десять кроків від границі ревіру. Почалося довге приготування до повороту: рану на нозі обв'язав я хустиною, штани стягнув докупи колючками терниии, рушницю зчепив ликом, щоб нести її на плечах. Тим часом звечоріло. Та дарма — перший борсук, амбіція. Болять ноги й усі кості, за рушницею плакати хочеться, борсучище важкий, з руки та до руки, — заледве вночі доплентався додому жалюгідний герой дня. Чимало коштувала мені направа рушниці, зате перед моїм ліжком простелилась гарна шкірка, яку я сам вигарбував сіллю та деревним попелом,

ВІСТІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗДА

Загальна діяльність Управи.

В останньому періоді на засіданні Президії 10-го березня 1963 і пленарному засіданні Управи 29 березня 1963 р. взяв участь голова Европейського НТШ, проф. д-р В. Кубійович. На обох засіданнях обмірковувано цілу низку справ, які дотичать співпраці обох НТШ — Европейського і Американського. Зокрема обговорювано справу приймання нових членів, справу видань НТШ, співпраці НТШ з іншими науковими установами і ін.

Сесія Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка.

10 березня 1963 відбулася в Ню Йорку чергова сесія Головної Ради НТШ, при участі делеґатів НТШ Европи, Канади, ЗДА та представника Австралійського НТШ. Після прийняття звітів Президента та Генерального Секретаря Г. Р., обрано на наступну каденцію проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького на Президента Г. Р. і проф. д-ра Євгена Вертипороха з Канади на Генерального Секретаря Г. Р. На цій сесії Г. Р. проф. д-р В. Кубійович подав до відома затвердження Головною Радою нових дійсних членів Історично-Філософічної, Філологічної та Математичної Природничо-Лікарської Секції НТШ і прийняття на звичайних членів, пропонованих поодинокими НТШ кандидатів. З інших справ обговорено і вирішено справу видання дальшого числа „Хроніки", справу видавництв НТШ, справу Шевченківської медалі для заслужених науковців і т. д.

Ювілей 90-річної діяльности НТШ.

В березні ц. р. відзначено урочистими науковими конференціями 90-річчя Наукового Товариства ім. Шевченка. В рямцях цього Ювілею відбулася 9 березня 1963 р. в Українському Інституті Америки в Ню Йорку — Наукова Конференція Математично-Природничо - Лікарської Секції, на якій виголошено чи відчитано доповіді в двох Комісіях: в Математично-Фізичній Комісії — доповіді проф. д-ра О. Андрушкова, проф. д-ра П. Шулежка, проф. д-ра Ю. Мачука, проф. д-ра О. Смакули, д-ра В. Петришина і проф. д-ра В. Богуна-Чудинова. В Хемічно - Біологічно-Медичній Комісії виголошено чи відчитано доповіді проф. д-ра М. Зайцева, проф. д-ра Т. Залуцького, проф. д-ра М. Доберчака, д-ра Ю. Карапінки, д-ра О. Поповича, проф. Ф. Великохатька, проф. д-ра І. Чинченка, проф. Ф. Украдиги, проф. д-ра Л. Зафійовської, проф. д-ра М. Міщенка, д-ра В. Лазорка, проф. д-ра С. Крашенінникова. Теми вище поданих доповідей подано в окремій подрібній рецензії.

В пленарній Ювілейній Конференції виголосили того ж дня доповіді: дир. В. Дорошенко про „Ролю і значення НТШ для української науки і українського народу", проф. д-р В. Лев про „Наукову діяльність НТШ", проф. д-р В. Кубійович про „Праці Інституту Енциклопедії", проф. д-р М. Стахів про „Політичну ситуацію за Шевченка і сьогодні" та проф. д-р М. Міщенко про „Пореволюційний розвиток природничих наук в Україні".

Одночасно відбувся І. З'їзд Реґіональних Комітетів, скликаний Комісією Реґіональних Дослідів і Публікацій НТШ. На ньому виголосили доповіді проф. д-р В. Лев про „Історичний розвиток нашої реґіоналістики", д-р Р. Миколаєвич про „Огляд сучасних українських реґіональних збірників" і ред. І. Дурбак про „Проблеми нашої леґіоналістики".

З нагоди 90-річчя НТШ відбулася 9-го березня 1963 р. зустріч з громадянством в залі Українського Народного Дому в Ню Йорку. На бенкеті, що його тостмайстром був ред. І. Кедрин, промовляли: през. УНР в екзилі д-р Ст. Витвицький, проф. д-р Р. Смаль-Стоцький, проф. д-р В. Кубійович, проф. д-р Є. Вертипорох, през. УНСоюзу Й. Лисогір, і голова Об'єднаного Комітету І. Базарко. В дні 10. березня 1963 р. відбулися Богослужби в українських церквах обох віровизнань, а вечером святочний концерт, улаштований на спілку з Комітетом Об'єднаних Організацій Ню Йорку, на якому промову виголосив проф. д-р Г. Лужницький.

Ювілей 90-річчя НТШ відзначили також оба НТШ в Канаді і в Австралії, а саме: Канадійське НТШ влаштувало 17-го березня 1963 р. в Торонті Наукову Конференцію, з доповідями проф. д-ра Є. Вертипороха „90-річчя НТШ" і д-ра Б. Стебельського „До проблеми світогляду Тараса Шевченка".

Австралійське НТШ влаштувало в днях 18—19 травня 1963 р. дводенну Наукову Конференцію в Сіднеї з відчитанням ювілейної промови проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького та доповідями проф. Т. Ляховича „90 літ Наукового товариства ім. Шевченка", проф. д-ра М. Стахова „Політична ситуація в Україні за Шевченка і нині" (відчитана), проф. Т. Ляховича „Анти" та доповідями проф. д-ра І. Рибчина, мґр. Я. Кужиля і ред. В. Онуфрієнка для вшанування померлих членів Австралійського НТШ.

Наукові конференції та доповіді.

Крім конференцій та доповідей, влаштованих з нагоди Ювілею НТШ, відбулися у звітовому періоді такі конференції та доповіді:

1. Історично - Філософічна Секція влаштувала: 8 грудня 1962 доповідь проф. М. Заклинського п. н. „Прагрецька культура на Креті і суміжних островах Егейського моря", а 12 січня 1963 р. того ж прелеґента п. н. „Манастирі і гори Атосу". Проф. д-р Ю. Шуловський виголосив дві доповіді, а саме 26 січня 1963 р. про „Місця та предмети релігійних культів і вірування у народів Західньої Африки", а 27 квітня 1963 р. про „Жінку Західньої Африки — як дружину, матір і суспільно-політичну діячку". Проф. д-р І. Лисяк - Рудницький виголосив 23 березня 1963 р. доповідь про „Конвенцію Американського Історичного Товариства і участь наших істориків в її працях". Проф. д-р М. Величківський дав доповідь 4 травня 1963 р. про „Сумні часи німецької окупації України 1941-44 рр.".

2. Філологічна Секція влаштувала 3 листопада 1962 доповідь проф. д-ра Г. Лужницького н. т. „Забуті матеріяли до історії української культури", а 17 листопада 1962 р. доповідь проф. д-ра В. Безушка п. н. „Сюжети в оповіданнях Івана Франка".

3. Математично - Природничо - Лікарська Секція влаштувала, крім наукової конференції в рямках ювілейних святкувань НТШ, 11 травня 1963 р. доповідь проф. д-ра В. Богуна - Чудинова п. н. „Методи побудови ортогональних матриц довільного порядку, які елементами є числа асоціятивні і неасоціятивні".

4. Економічна Комісія дала 24 листопада 1962 доповідь проф. д-ра М. Чировського н. т. „Економічне положення ЗДА під сьогоднішню пору".

5. Український Військово-Історичний Інститут влаштував засідання, на яких доповіді виголосили: 2 лютого 1963 ред. Я. Курдидик н. т. „Якою могла б бути українська збройна сила". 30 березня 1963 виголосив доповідь адв. д-р В. Пацлавський на тему „Українсько - польські бої на дрогобицько - бориславському відтінку та квітневий бунт дрогобицької міліції у 1919 р.". Дня 20 квітня 1963 р. відбулася збірна конференція п. н. „Історичні події в Україні на переломі 1919 і 1920 рр., в світлі мемуарів д-ра Лонгина Цегельського". Доповіді-коментарі виголосили адв. Я. Гриневич, проф. М. Заклинський і проф. Б. Мартос.

6. Пленарні наукові конференції: В дні 17 березня 1963 відбулася щорічна спільна Шевченківська Наукова Конференція, на якій від УВАН виголосив доповідь проф. Б. Мартос н. т. „Суспільні й політичні погляди Т. Шевченка", а від НТШ — ред. Б. Кравців п. н. „Переклади Шевченка на світові мови".

Для вшанування дійсних членів НТШ влаштовано дві наукові конференції, а саме 1 грудня 1962 на пошану ред. В. Мудрого, з доповідями проф. д-ра М. Стахова про „Наукову і публіцистичну діяльність Ювілята" та адв. Р. Олесницького про „Національно - громадську і політичну діяльність Ювілята". Другу наукову конференцію влаштовано 15 грудня 1962 для вшанування сл. п. проф. д-ра В. Січинського. На ній виголосили доповіді проф. Б. Загайкевич про „Життя і творчість Січинського", інж. І. Жуковський про „Січинського як архітекта та історика українського мистецтва", мистець А. Малюца про „Вплив і значення Січинського для мистецького життя Зах. України" і проф. Д. Горняткевич про „Рукописні праці Січинського". З цієї нагоди відбулася виставка праць В. Січинського.

Наукова Конференція про українське образотворче мистецтво у вільному світі відбулася від Мистецтвознавчої Комісії в дні 23 лютого 1963 р. На конференції виголосили доповіді: мист. Л. Кузьма п. н. „Українські монументалісти й мистці споріднених стилів", мист. В. Ласовський п. н. „Модерні шукання й течії українських мистців" і мист. А. Малюца п. н. „Малярський реалізм та малярський ідеалізм серед українських мистців у вільному світі". Під час конференції інж. М. Пежанський висвітлював діяпозитиви творів мистців, із свого архіву.

Спільна Наукова Конференція НТШ і Українського Лікарського Товариства П. А. відбулася 22 грудня 1962 р. На ній д-р Р. Осінчук говорив про „Проблеми старечого віку", д-р Р. Сочинський про „Пістряк — факти і містика" і д-р О. Волянський про „Модерну психіятрію". Під час Конференції висвітлено наукові фільми.

Для вшанування козацького поета Павла Полякова відбулася 16 лютого 1963 р. від Філологічної Секції конференція, на якій доповіді виголосили: д-р інж. В. Глазков п. н. „Нарис історії козацтва та розвиток його культури" і адв. Я. Гриневич п. н. „Павло Поляков — визначний козацький поет". З цієї нагоди відбулася виставка експонатів козацького музею.

7. Конференції Осередків НТШ: (з надісланих звітів). Осередок НТШ у Вашингтоні влаштував Наукову Конференцію на пошану 35-річної наукової праці голови того ж Осередку, проф. д-ра П. Ковалева (аналогічна наукова конференція відбулася в Ню Йорку в жовтні 1962 р.). Крім того відбулася в тому ж Осередку доповідь п-ні Людмили Коваленко п. н. „Люди не янголи — повість І. Стаднюка, як зразок новітнього соцреалізму".

Праця Філядельфійського Відділу Українського Музичного Інституту

27-го квітня влаштував Філядельфійський Відділ УМІ виступ своїх учнів середніх та вищих років.

Наш УМІ, крім науки фортепіянової, скрипкової гри та сольоспіву, веде гарно зорганізований хор учениць, учить також допоміжних теоретичних наук, зв'язаних з музичним мистецтвом.

Виступили учні кляси фортепіяну, скрипки та сольоспіву в числі 20-х. 7 осіб із професорського складу представили своїх учнів. Учні своєю грою посвідчили, яку велику і солідну працю вложили професори в душі і серця своїх учнів і учениць.

Того вечора, між граними композиторами панував Фрідрих Шопен. Його твори грали сім осіб. На особливу увагу заслуговує його Вальс Ес-Дур, виконаний гладко і зі значними технічними засобами. Також був гарно і музикально виконаний його Польонез А-Дур. Особлившу увагу приковувало Скерцо Б-Моль, відігране заавансованою в грі ученицею, її коронкове виконання та належите підчеркнення мольового характеру композиції.

Того вечора стрінувся я також із двома учнями, знаними мені з давніших пописів. У них замітний був знатний поступ не лиш у техніці гри, але і в добрій інтерпретації граних композицій. Перший заграв чисто і бравурно Барвінського „Марш", та виявив гарний тон у Маяковського „Етюді". Другий, який заграв старанно і з виразами прецизности Брамса „Рапсодію Г-Моль", оказався притім цілком поправним акомпаніятором у мило згармонізованому Тріо Фоменка „Анданте".

Учениця, з природи здібна і музикальна, технічно заавансована, відограла Годарда „Фантастичний кавалір" та Гумореску Сергія Рахманінова. Його Гумореска вийшла з-під рук згаданої учениці легкою, невимушеною та мелодійною.

Меццо-сопранове сольо учениці виказало, що вона має металічний чистий голос зі значним діяпазоном. Старанність виконання Гендля: Лярґо, ніжного та вдумливого Фоменка: Тече вода в синє море, вказує на те, що вона є серйозною ученицею.

Того вечора виступали три хлопці скрипалі, кожен з іншого року навчання — які вив'язалися зі своїх завдань цілком поправно. Особливу увагу звернуло на себе скрипкове сольо композиції Кореллія: Ля Фолія. Александер Кореллі був світової слави композитором і віолиністом на переломі 17 і 18 століть. Згадана його композиція є важкою до виконання. Але технічні трудноції були переможені, тон чистий, наявне зрозуміння твору. Його акомпаніяторці мусимо признати, що до тої композиції вона акомпаніювала дискретно, не заглушувала скрипки і дала нам змогу слідити за гарною грою виконавця.

З-поміж українських композиторів грали того вечора твори Лисенка, Довженка, Барвінського та Фоменка.

Професорами учнів були: Іна Черняхівська, директорка місцевого УМІ, О. Музиченко, Н. Недільська-Слободян, Огродник - Жилава, Ю. Оранський, Б. Перфецький та М. Полевський.

При тому хочу згадати прізвища всіх молодих виконавців того вечора: М. Куцнір, Н. Мисько, Ю. Гудь, М. Гудь, С. Іваницька, А. Саґатий, М. Мартинович, Ю. Чайківський, І. Демчишин, Б. Райнер, І. Назаревич, О. Цегельська, П. Рилко, Л. Одежинська, З. Вонторський, Є. Турянська, Ю. Ісаїв, Г. Саґата.

Акомпаніяторами були: Т. Збир, Ю. Ісаїв та Г. Саґата.

Д-р М. Рибак

● **Грецький король Павло**, вернувшись з бенкету у честь французького президента де Голя в минулу неділю, захворів і ще тої самої ночі був оперований на запалення сліпої кишки. Стан його здоров'я задовільний. Де Голя прщав в порті Сальоніки в заступстві недужого короля його син, наступник престолу князь Константин.

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що в дні 30-го квітня ц. р. у Кракові, Польща, упокоївся в Бозі, наш найдорожчий

ТАТО і ДІДУСЬ

бл. п. ІЛЛЯ НИКОЛИН

бувший сотник УГА, бувший управитель школи в Задеревалі, Стрийщина.

Горем прибиті:
донька: ЛЮБА
зять: ЯРОСЛАВ
внучка: ХРИСТИНА — ПОТІЧНІ
син: д-р РОМАН та дружина
ІРИНА й внучка ХРИСТИНА

В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА
160 Захід 82-га вул. в Ню Йорку

В неділю, 26-го травня 1963 року

в День Української Національної Жалоби

ПО 7 МІЛЬЙОНАХ ЖЕРТВ, ЗАМУЧЕНИХ ГОЛОДОМ 1933 РОКУ В УКРАЇНІ,

— відправлена буде —

по СЛУЖБІЙ БОЖІЙ

ПАНАХИДА

Співатиме КАТЕДРАЛЬНИЙ ХОР

Просимо всіх на молитву за спокій душ їх.

О. Протопресвітер Л. ВЕСОЛОВСЬКИЙ
Настоятель

ОБЛАСНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ОДВУ, УЗХ І МУН СТЕЙТУ МІШІҐЕН І ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ
під патронатом
МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО ВІДДІЛУ УККА в ДІТРОЙТІ
— запрошують —
все Українське Громадянство на

АКАДЕМІЮ

в 25-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п. полк. Євгена Коновальця

Неділя, 26. травня 1963 р., год. 6:00 веч.

УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ ОСЕРЕДОК
2965 Карпентер

Доповідь виголосить проф. М. ПАП із Клівленду

ПАНАХИДИ БУДУТЬ ВІДПРАВЛЕНІ:

1. В Українській Католицькій Церкві Н. З. П. Д. М. при вул. Коммор в суботу, 25. травня ц. р. о год. 7:30 веч.
2. В Українській Катедральній Православній Церкві при 29-ій вул. в неділю, 26. травня ц. р. о год. 12:00 вполудне.

Масовою участю в Панахидах і Академії докажім вірність тим великим Ідеям, за які боровся і згинув Основоположник УВО і ОУН сл. п. полк. Євген Коновалець.

Увага! ШИКАҐО й ОКОЛИЦЯ! Увага!

В НЕДІЛЮ, 26-го ТРАВНЯ 1963 РОКУ

— відбудеться —

АКАДЕМІЯ

В ЧЕСТЬ СЛАВНОЇ ПАМ'ЯТІ
ПОЛК. ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ
У 25-РІЧЧЯ ЙОГО СМЕРТИ

Сл. п. полк. Євген Коновалець ✝ 1938

У ПРОГРАМІ ВИСТУПЛЯТЬ:
- Конгресмен Вільям Г. БРЕЙ, автор книжки "Russian Frontiers: From Muscovy to Khrushchev",
- Проф. Лев ДОБРЯНСЬКИЙ і
- Проф. Олександер ГРАНОВСЬКИЙ.

У МИСТЕЦЬКІЙ ПРОГРАМІ ВИСТУПЛЯТЬ:
- Чоловічий хор СУРМА і
- Оркестра Українського Народного Союзу, Відд. 139.

АВДИТОРІЯ ШКОЛИ ШОПЕНА — ПОЧАТОК о год. 3:30 по пол.

Проф. Лев Добрянський

Конґр. Вільям Г. Брей

Проф. Олександер Грановський

ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ для СТВОРЕННЯ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА на СХІДНЬОМУ КВІНСІ
— запрошує
МЕШКАНЦІВ ДЖЕМЕЙКИ й ОКОЛИЦІ
(Richmond Hill, Flushing, Hollis, Queens Village, Bayside, і т. д.)
— на —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

які відбудуться

в суботу, 25-го травня 1963 року

о год. 7-ій веч.
при 148-33 87th Rd — JAMAICA-BRIARWOOD
(Hillside Ave. 148 St., subway Supthin Blvd)

Завданням цих зборів буде обговорення можливості відкриття суботньої школи українознавства та інших справ, пов'язаних з життям української громади у східньому Квінсі.

ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ

Нюарк, Н. Дж., субота, 25. травня 1963 р.

Заля ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ при 508 18th Avenue
Початок о год. 8-ій вечора.

КОНЦЕРТ МАРІЇ БАЛУК

Сопрано Арґентинської Державної Опери і Телевізії
При фортепіяні Борис БАЗАЛЯ
КВИТКИ в — Бродах, Говерлі, Дніпрі і Стилю.

Увага! Увага!

УКРАЇНСЬКИЙ РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КОМІТЕТ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
— повідомляє, що —

у вівторок, 28-го травня ц. р.

відбудеться
в залі УСО „ТРИЗУБ" при 4932 Н. Брод вулиці

ВИПОВНЮВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПАПЕРІВ

ДЛЯ ВСІХ ТИХ, ЯКІ ЩЕ ДОТЕПЕР НЕ НАБУЛИ ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ США.

На залі ПРИСУТНІЙ ФОТОҐРАФ, який зміста робить потрібні знимки.

Вишколений персонал виповнює заяви на громадянські папери.

Адвокати Тома ДАРМОПРАЙ і Джорж ҐЕРШЕНФЕЛД дають на місці поради у всіх іміґраційних проблемах БЕЗПЛАТНО●

Використайте нагоду — щоб без зайвого труду полагодити усі потрібні формальности і стати ПОВНОПРАВНИМ громадянином країни в якій живемо!

Ця акція ведеться заходами Центрального Виборчого Комітету Республіканської Партії.

За Український Республіканський Комітет міста Філядельфії
Іван ОДЕЖИНСЬКИЙ, предсідник

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —

РІЧНІ ПОПИСИ

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
142 2-га Евеню — НЮ ЙОРК, Н. Й.

1. НЕДІЛЯ, 26-го ТРАВНЯ ц. р. год. 3-тя по пол. ПІДГОТОВЧІ і 1-ий, 2-ий і 3-ій НИЖЧІ РОКИ
2. НЕДІЛЯ, 26-го ТРАВНЯ ц. р., год. 7-ма вечора 4-ий НИЖЧИЙ, СЕРЕДНІ і ВИЩІ РОКИ
3. СУБОТА, 8-го ЧЕРВНЯ ц. р., год. 6-та вечора СЕРЕДНІ і ВИЩІ РОКИ

Виступають учні клас: фортепіяну, скрипки, сольоспіву, мистецького слова, мистецького танку.
Смичкова Оркестра.

ВІДПЛАТНІ ЗМАГАННЯ

в копаному м'ячі за фінал сходу Америки
між дружинами —

Giuliana — Тризуб
(Ню Йорк) (Філядельфія)

відбудуться

в неділю, 26-го травня 1963 р.

о год. 2.30 по пол.
на ГРИЦІ при 29-ій Clearfield вулиці
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ

— між дружинами —

Волвергемптон Вандерерс — Тризуб
(Англія) (Філядельфія)

відбудуться

в четвер, 30-го травня 1963 р.

(Memorial Day) о год. 3-ій по пол.
на ГРИЦІ при 29-ій Clearfield вулиці
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Управа „Тризуба" запрошує Українську Громаду Філядельфії і околиці до масової участи у тих обох ВЕЛИКИХ ЗМАГАННЯХ, бо тільки в той спосіб піддержите морально і матеріяльно Товариство „Тризуб".

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮ ЙОРКУ
170 Вест 82 вул. — Ню Йорк 24, Н. Й.

ОГОЛОШУЄ:

1) передплату на книжку проф. д-ра Я. ЗОЗУЛІ „Біржові операції з вартісними паперами" (Теорія і практика), яка вийде до кінця червня 1963 р. в мякій обкладинці — дол. 10.00, у твердій обкладинці — дол. 11.00. Наклад друку обмежений на число передплатників.
2) запис на позаочний 12-ти тижневий курс про вартісні папери й біржу.

Курсанти платять: за навчання дол. 36.00, за підручник у 12-ти зошитах — дол. 10.00 і вартість матеріялів для вправ — дол. 4.00.

Зі спорту

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ НА НАСТУПНУ НЕДІЛЮ

„Тризуб" Філядельфія — „Джуліяна" Ню Йорк футбольні змагання фіналу Сходу та півфіналу цілих ЗДА за Чашу чемпіона ЗДА, відбудуться **в неділю, 26-го травня 1963** о год. 2.30 по полудні на грищі при 29 та Клірфілд вулицях у Філядельфії.

УСК Ню Йорк — Гота С. К. мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу відбудуться **в суботу, 25-го травня 1963,** о год. 4.30 по полудні на грищі Шіцен Парк, Юніон Сити, Н. Дж.

—o—

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЗУСТРІЧ

Два чільні футбольні клюби Европи, „Волвергемптон Вандерерс" з Англії та „Шальке 04" з Німеччини, які відбувають турне по ЗДА, зустрінуться в міжнародних товариських змаганнях на Трайборо Стадіоні (Рандалс Айленд) в Ню Йорку на наступну неділю, 26-го травня. В своєму турне розіграє дружина „Волвергемптон" теж змагання з філядельфійським „Тризубом" в дні 30-го травня у Філядельфії. „Волвергемптон", це один із найстарших англійських футбольних клюбів ,заснований ще в 1877 р. „Шальке 04" був сім разів чемпіоном Німеччини, останній раз в 1958 році.

—o—

МІЖНАРОДНА ФУТБОЛЬНА ЛІҐА

Перша група Міжнародної Футбольної Ліґи починає вже 29-го травня 1963 свої розгривки змаганнями в Шикаґо, а 30-го травня першими змаганнями в Ню Йорку. В Шикаґо зустрінуться дружини Рецефе з Бразилії та Депортіво Оро з Мехіка. В Ню Йорку на Трайборо Стадіоні розіграють перші змагання 30-го травня (Меморіял Дей) наступні дві пари: Кілмарнок з Шотляндії — Вест Гем Юнайтед з Англії о год. 2.15 і Мантова з Італії — Валенсієн, Франція, о год. 4.00 по полудні. — В першій групі змагаються ось такі дружини: Кілмарнок — Шотляндія, Реціфе — Бразилія, Вест Гем Юнайтед — Англія, Мантова — Італія, Депортіво Оро — Мехіко, Валенсієн, Франція і Пройсен Мінстер — Німеччина. Мистець першої групи опісля розіграє за першість М. Ф. Ліґи фінальні змагання з мистцем другої групи, а переможець цих гор зустрінеться вкінці з минулорічним чемпіоном М. Ф. Ліґи, чехословацькою „Дуклею" з Праги.

—o—

СТЕНЛІ МЕТЮС ФУТБОЛІСТОМ РОКУ

Англійські спортові журналісти вибрали 48-річного футболіста Стенлі Метюса найкращим футболістом року. Цей один із найстарших активних футболістів був здобув таку саму почесть також ще в 1948 році. В голосуванні журналістів у цьому році одержав Стенлі Метюс 128 голосів і цим випередив на декілька голосів значно молодшого видатного футболіста Дейва Меккея з дружини Тотенгам Готспирс.

—o—

„ТРИЗУБ" — „ІНТЕР КЛАБ", НЮ ЙОРК 6:1 (4:1)

19-го травня ц. р. „Тризуб" до цього змагу, півфіналу за чашу Луїса, виступив без контуженого Ферейри II.

Лише півгодини „Інтер Клаб" був рівнорядним партнером „Тризуба", а навіть були моменти легкої теренової переваги гостей. У 30 хв. Нога зі сольового заграння з віддалі 30 м. сильним стрілом відкриває рахунок. Чотири хвилини пізніше швидку акцію „Тризуба" викінчує на карному полі дуже сильним стрілом Чижович. Майже в цій самій хвилині з наріжникового мету Джіяконі з „Інтеру", що був на місці, притомно приземним стрілом у ріг поправляє вислід своєї дружини. Суддя Калаган тільки що засвистав починати, як пару секунд пізніше Ферейра І. „бомбою" під поперечку заставляє зніяковілого Паскарелю витягати м'яч зі сітей з черги вже третій раз.

На хвилину перед перервою цей сам змагун повторяє „бомбу", але цим разом піввисоко.

На початку другої півгри знов вирівняний змаг, але вже в 70 хв. Нога в підворітній акції не тратить голови, і знов його м'яч в сітці. На чотири хвилини перед кінцем змагань ще одна дуже гарна акція „Тризуба", яка кінчається стрілом Яковини м/б із 10-х метрів.

Важко сказати, котрий із воротарів є кращий, бо оба вони є в знаменитій формі. Свич може має перевагу над Варварюком під одним оглядом, а саме Свич має кращу будову на воротаря (типова воротарська фактура). Рач, який у цих змаганнях грав на позиції штопера, був безперечно кращий за Ферейру II., натомість Зоф, як оборонець далекослабший як помічник. Як резервового змагуна краще випускати Татояна, бо він набогато твердший як Зоф. Кравець мусить ще звернути увагу на біги і спрінти.

Нога не тільки добрий середущий напасник, але на крилі, бо на крилі його радіюс дії далеко менший, хоч він густо - часто вбігав в середину. Чижович і Манджіні щоправда, вже менше придержують м'яч, одначе цим ще далі грішать доволі багато. Місце Олівера — це штопер; на лівому крилі повинен грати динамічний, хоч тендітний Яковина.

Ферейра I. вертається до форми. Бородяк та Ілай дуже добрі. На підставі змагань з „Інтером", які треба вважати не злим тренінґом, хочеться вірити, що з „Джуліяною" „Тризуб" при концентрації ума дасть собі раду, бо „Гота" незалежно від висліду з „Тризубом" як дружина більш стабільна та взагалі куди краща від „Джуліяни"; т. зв. кібіци і загалом ціла прихильна до „Тризуба" публіка є мильного поняття, коли в змаганнях за чашу шукає лише за грою, а не вислідом.

Ґри слід шукати у товариських міжнародніх зустрічах, таких як свойого часу з „Австрією", „Лянарком" чи „Штутґартом".

За таку ставку, як Чаша Америки найважнішою річ'ю є максимальне використання часу, а на всякого технічного порядку трюки місця вже не має, там важить кожна секунда. Змагання з „Джуліяною" в наступну неділю, які стягнуть багато публіки, будуть дуже емоційні, бо проходитимуть під знаком „бути чи не бути".

Яр-кий

—o—

УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ПОРТУГАЛЬСЬКИЙ С.К. 0:0

Нюарк, 19-го травня. —Півфінальні змагання за чашу Луїса між Портуґальським С. К. і „Чорноморською Січчю" закінчились нерішеним вислідом помимо двох догривок, і тому мусять бути повторені в одну з найближчих неділь. Обі дружини виступили до змагань в скріплених складах, одначе „Чорноморська Січ" мала значно більше нагод до стріления воріт, як португальці. В обох дружинах дефензивні лінії переважали. Зокрема Голуб, Саварин, Савицький, Саварин та Павлишин держали дефензиву „Січі" в дуже добрій контролі. Снилик, який недавно вернувся із Панамериканських Ігрищ в Бразилії, із своїм новим партнером греком панували в середпіллі. Але напад, помимо сильної переваги в полі, не дописав. Брак Ради на лівому крилі був таки замітний, бо обидва новонабуті греки не виявили тої аґресивности і пробоєвости, що її завжди на лівій стороні нападу виявляли Каздоба і Рада. Мушак який належить до найбільш аґресивних напасників „Січі", тим разом теж не був в змозі використати численних нагод. В цілому „Січ" грала добре і надійно, тому теж повторні змагання повинні бути дуже цікаві, при чому „Січ" має всі шанси дійти до фіналу та стрінутися з дружиною „Тризуба", Філядельфія. Український фінал „Січ" — „Тризуб" може бути справжньою атракцією в рамцях розгривок за чашу Луїса.

Склад „Січі": Голуб, Саварин, Савицький, Снилик, Павлишин, Понось, Посідон, Кампатіс, Сактакіс, Мушак, Каздоба, Чайка,

„Чорноморська Січ" (юньйори) — Ґарісон С. К. (юньйори) 2:1.

Юнаки „Січі" виграли вже треті з черги мистецькі змагання і ведуть табелю молодечої Ліґи Ню Джерзі.

І. Я. Х-як.

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТА З ГУБЕРНАТОРОМ АЛАБАМИ

Президент Кеннеді (зліва) вітається з губернатором Алабами Джорджом Воллесом в місті Массе Шолс, куди Президент прибув у зв'язку із 30-літтям збудування гідроелектрівні в Теннессі Веллі. Зустріч була дружня, не зважаючи на те, що Воллес виступав недавно з гострою критикою наказу Президента про вислання федеральних військ в Алабаму.

Науковці домагаються більшої контролі над середниками проти паразитів

Вашинґтон. — Президентська Дорадча Наукова Комісія опублікувала свій звіт, в якому домагається ширшої контролі над тими середниками, яких вживається проти паразитів. Науковці закликають до зміни закону та зміни дотеперішніх практик, щоб не допустити до газарду в цій ділянці. На думку науковців треба вживати різних хемікалій, якщо хочемо зберегти харчі та здоров'я американських громадян. Але вони одночасно твердять, що треба більше дбати про те, щоб від середників проти паразитів не терпіли самі люди. Виданий 43-сторінковий звіт домагається, щоб Адміністрація Харчів і Ліків переглянула теперішні закони в цій справі, які є дуже толерантні. На думку науковців Департамент Рільництва повинен припинити масове розпилювання середників проти мурашок та деревних шкідників так званих „джіпси мотс" і різних жучків. Президент Кеннекі заявив, ознайомившися із звітом, що він вже просив відповідні аґенції, щоб зайнялися цією справою та підготовили проєкт відповідного закону. Тепер є в ужитку коло 500 середників проти паразитів. Між ними є такі, що мають нищити шкідливі інсекти, хабаззя, грибки, шкідливе зілля та гризунів. В 1961 році у ЗДА випродукували 700 мільйонів фунтів хемікалій — середників проти паразитів.

Короткі вістки

● **Британський уряд** зголосив законопроєкт, за яким лорди матимуть право зрікатися своїх титулів, якщо захочуть, наприклад, кандидувати до нижчої палати парляменту, однак те зречення буде тільки стосуватись тих осіб, а не їх нащадків. Обидві британські партії підтримують в обох палатах той законопроєкт.

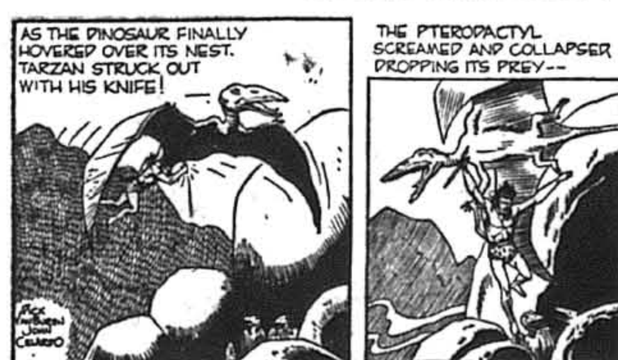
● **Соціялістична Партія Праці в Британії** розпочала передвиборчу кампанію — хоч вибори ще не розписані — газетними оголошеннями, які рекламують Партію Праці та її програму в усіх найбільших англійських газетах. В минулому англійські соціялісти таврували консерватистів за користування платними газетними оголошеннями в передвиборчій кампанії, але переконались, що це добрий спосіб приєднювання виборців.

● **У Марокко** відбулися в неділю 19 травня ц.р. парляментарні вибори, в яких на всіх 144 місця урядова партія, що підтримує беззастережно короля Гассана II, здобула 66 мандатів. Націоналістична партія Істікляль осягнула 41 мандат, а Крайова Унія народних сил, що змагає до республіканського устрою, 28 мандатів, — решту дрібні партії.

● **Група британських промисловців, банковців і торгівців,** разом 22 особи, вернулась з 10-денного перебування в Совєтському Союзі із великими надіями на пожвавлення торговельних взаємин з Совєтами. Торговельний оборот Британії з СССР охопив в минулому році кругло 396 мільйонів долярів. Віце-президент лондонської Торговельної Палати лорд Еббісгем, який проводив тій делеґації, заявив, що Хрущов і інші большевицькі лідери бажають пожвавлення торгівлі з західніми країнами та що торгівля з Британією, мабуть, подвоїться.

● **Французький президент де Голь** перевів кінець минулого тижня на 4-денних відвідинах у Греції. Задля його охорони змобілізовано 8.000 постійних уніформованих і 4.000 додаткових цивільних поліцистів, а з Франції за місяць раніше приїхали 30 поліцистів, які вивчали докладно географію Атен і тих інших міст, що їх мав відвідати французький президент. Де Голь виголосив промови, в яких боронив єдність Заходу, але при збереженні суверенности окремих европейських країн. Він підкреслював французько-грецьку приязнь.

ТАРЗАН, ч. 5037. Втікає з гнізда!

Коли динозавр вкінці закружляв понад гніздом, Тарзан вколов своїм ножем!

Птеродактиль закрякав і впустив свою здобич... Тарзан тоді піднісся і виліз

геть, із трудом втікши перед щелепами диких мешканців гнізда!